

Vanhusneuvoston kommentit osallisuus- ja yhdenvertaisuusohjelmaan

- Kirjataan pöytäkirjaan

Toimintaympäristön kuvaus

- Väestö ikääntyy.
- Lisäys: 85-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 42 % vuoteen 2030 mennessä. Perustelut: Korkeassa iässä olevien määrä kasvaa merkittävästi. Myös kaikkein iäkkäimpien ihmisten osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen on kiinnitettävä enemmän huomiota.

Parannamme palvelujen saatavuutta ja tiedon jakamista

Tavoite: Digitaalisten palvelujen saatavuus ja peittävyys paranevat.

- **Viimeisessä toimenpiteessä** verbi “mahdollistetaan” korvataan verbillä “turvataan”, joka on velvoittavampi.

Panostamme asiakkaan kohtaamiseen

Tavoite: Asiakaspalautetta koskeviksi tavoitteiksi lisätään:

- Asiakaspalautteen määrä nousee
- Haavoittuvassa asemassa olevien mahdollisuuteen antaa palautetta kiinnitetään erityistä huomiota

Otamme eri ryhmät mukaan hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun

Tavoite: Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten roolia ja osallisuutta vahvistetaan jo valmisteluvaiheessa

- **Toimenpide 1:**

Hyvinvointialuetasoinen ohjeistus on tärkeä. Vanhusneuvoston työn vaikuttavuus edellyttää myös selkeitä toimintatapoja valmistelussa. Yhteinen ohjeistus miten ja missä vaiheessa ikääntyneitä koskevat asiat tuodaan vanhusneuvostoon varmistaa oikea-aikaisen osallistamisen, parantaa valmistelun laatua ja tekee yhteistyöstä sujuvampaa ja ennakoitavampaa.

Vanhusneuvosto toivoo, että sen kokemuksia kuunnellaan ja se otetaan mukaan ohjeistuksen valmisteluun.

- **Toimenpide 2:** Vaikuttamistoimielimen sihteeritukea eli valmisteluresursseja vahvistetaan.

Perustelut:

Vanhusneuvoston vaikuttavuus syntyy valmistelusta, ei pelkästä kokoustamisesta. Pieni, mutta oikein kohdennettu valmistelutuen lisäys mahdollistaisi sen, että vanhusneuvosto pystyisi toimimaan asiantuntevasti, ajoissa ja vaikuttavasti. Ilman riittäviä resursseja, neuvoston työ jää helposti symboliseksi osallistumiseksi, eikä todellinen vaikutus toteudu.

- **Toimenpide 3:** Vaikuttamistoimielinten kokoontumiskertoja ei rajata tiukasti.

Perustelut:

Nykyinen kuuden kokouksen rajoitus ei vanhusneuvoston osalta riitä käytännössä turvaamaan sen tehtävää. Asialistat ovat laajoja, ja jo pelkkä asioiden esittely vie suuren osan ajasta. Tämän seurauksena keskustelulle, yhteisen näkemyksen muodostamiselle ja laadukkaalle vaikuttamiselle jää liian vähän tilaa, mikä heikentää neuvoston todellista roolia.

Kokousmäärän maltillinen lisäys kahdella mahdollistaisi asioiden käsittelyn ilman kiirettä, parantaisi kannanottojen laatua ja tukisi aidosti ikääntyneiden näkökulman huomioimista päätöksenteossa. Kyse ei ole merkittävästä taloudellisesta lisäyksestä, sillä vanhusneuvoston kokouspalkkiot ovat selvästi lautakuntatasoa alemmat, mutta vaikutus valmistelun laatuun ja päätöksenteon toimivuuteen on olennainen.

- **Toimenpide 4:** Hallintosääntöön lisätään kirjaus vaikuttamistoimielinten esitysten käsittelystä.

Perustelut:

Vaikuttamistoimielimillä ei ole suoraa aloiteoikeutta, mutta niillä on aloiteoikeutta muistuttava esitysoikeus. Esitysten käsittelyä on tärkeä ohjeistaa hallintosäännöllä siten, että vaikuttamistoimielinten esitykset viedään valmisteluun ja niihin annetaan kirjallinen vastaus määräajassa. Kirjaus varmistaa asianmukaisen käsittelyn, lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja tekee osallisuudesta aidosti vaikuttavaa. Ilman sitä esitysten käsittely jää helposti satunnaiseksi, mikä heikentää niiden vaikuttavuutta.

Kyse on kevyestä, mutta vaikuttavasta tavasta parantaa valmistelun laatua ja yhteistyön ennakoitavuutta.